

PATVIRTINTA
Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos
Respublikos žemės ūkio ministerijos
direktoriaus
2021 m. kovo 8 d.
įsakymu Nr. V1-31

ŽUVININKYSTĖS TARNYBOS PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO
MINISTERIJOS
VIDAUS KONTROLĖS POLITIKA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1.1. Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos (toliau – įstaiga, Žuvininkystės tarnyba) vidaus kontrolės politika (toliau – Politika, VKP) – vidaus dokumentas, reglamentuojantis vidaus kontrolės tikslus, jų įgyvendinimo organizavimą įstaigoje ir darbuotojų, atliekančių joje vidaus kontrolę, pareigas ir atsakomybę.

1.2. Politikoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžiamos Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatyme (toliau – Įstatymas) ir Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatyme. Kitos Politikoje vartojamos sąvokos:

1.2.1. **Vidaus kontrolė** – įstaigos rizikos valdymui jos vadovo sukurta kontrolės sistema, padedanti siekti Įstatyme numatytų tikslų.

1.2.2. **Vidaus kontrolės politika** – įstaigos veiklos sričių vidaus kontrolės tvarkos aprašų, taisyklių ir kitų dokumentų, skirtų vidaus kontrolei įstaigoje sukurti ir įgyvendinti, visuma.

1.2.3. **Įstaigos rizika** – tikimybė, kad dėl įstaigos rizikos veiksnių įstaigos veiklos tikslai nebus įgyvendinti arba bus įgyvendinti netinkamai ir dėl to ji gali patirti nuostolių.

1.2.4. **Įstaigos rizikos valdymas** – įstaigos rizikos veiksnių nustatymas, analizė ir priemonių, kurios sumažintų arba pašalintų neigiamą poveikį įstaigos veiklai, parinkimas.

1.3. Bendra informacija apie įstaigą:

1.3.1. Žuvininkystės tarnyba yra biudžetinė įstaiga. Žuvininkystės tarnybos savininkė yra valstybė. Savininko teises ir pareigas (išskyrus sprendimų dėl Žuvininkystės tarnybos reorganizavimo ir likvidavimo priėmimą) įgyvendina Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija.

1.3.2. Žuvininkystės tarnyba siekia šių veiklos tikslų: įgyvendinti Lietuvos žuvininkystės politiką ir Europos Sąjungos bendrąją žuvininkystės politiką (toliau – BŽP), užtikrinti žuvų išteklių naudojimo teisėtumą ir tvarką jūrų vandenyse, tirti, saugoti, gausinti ir atkurti žuvų ir vėžių išteklius valstybiniuose vandens telkiniuose, saugoti vertingų žuvų rūšių genofondą ir kultivuojamų žuvų rūšių veisles, plėtoti ir koordinuoti žuvų selekcijos darbus, įgyvendinti mokslo politiką žuvininkystės srityje.

1.3.3. Tarnybos vizija – moderni, efektyviai ir skaidriai valdoma motyvuotų darbuotojų įstaiga, pirmaujanti tarp Europos Sąjungos šalių narių žuvininkystės srityje, savo misiją įgyvendinanti, taikant moderniausias ir pažangiausias informacines žvejybos kontrolės ir žuvų išteklių atkūrimo technologijas.

1.3.4. Tarnybos misija – įgyvendinti racionalią Lietuvos žuvininkystės politiką, paremtą Europos Sąjungos bendrosios žuvininkystės politikos nuostatomis, visuose jūrų vandenių žvejybos produktų gamybos, perdirbimo ir realizavimo etapuose; vykdyti Baltijos jūroje ir tolimuosiuose žvejybos regionuose žvejojančių laivų stebėseną, kontrolę ir pažeidimų prevenciją; saugoti, atkurti ir gausinti žuvų išteklius valstybiniuose vidaus vandens telkiniuose.

1.4. Įstaigos veiklą reglamentuojančių įstatymų ir kitų teisės aktų sąrašas:

Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos veiklą reglamentuojančių teisės aktų sąrašas pateiktas 1 priede.

1.5. Įstaigos vidaus kontrolės reglamentavimas:

- Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymas;
- Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005 m. gegužės 25 d. įsakymas Nr. 1K-170 „Dėl Viešojo sektoriaus subjektų buhalterinės apskaitos organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos finansų ministro 2015 m. gruodžio 23 d. įsakymas Nr. 1K-389 „Dėl finansų ministro 2005 m. gegužės 25 d. įsakymo Nr. 1K-170 „Dėl Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“;
- Lietuvos Respublikos finansų ministro 2020 m. birželio 29 d. įsakymas Nr. 1K-195 „Dėl Vidaus kontrolės įgyvendinimo viešajame juridiniame asmenyje“;
- kiti teisės aktai.

1.6. Atsižvelgiant į nuolat kintančias ekonomines, reguliavimo ir veiklos sąlygas vidaus kontrolės politikos turinys turi būti nuolat peržiūrimas ir atnaujinamas. Dokumentų peržiūra fiksuojama Dokumentų istorijoje (2 priedas).

II SKYRIUS

VIDAUS KONTROLĖS TIKSLAI

2.1. Siekiant veiklos planavimo dokumentuose numatytų tikslų, įgyvendinama vidaus kontrolė, kurios tikslas – padėti užtikrinti, kad įstaiga:

- 2.1.1. laikytųsi teisės aktų, reglamentuojančių įstaigos veiklą, reikalavimų;
- 2.1.2. saugotų turtą nuo sukčiavimo, iššvaistymo, pasisavinimo, neteisėto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo ar kitų neteisėtų veikų;
- 2.1.3. vykdytų veiklą, laikydamosi patikimo finansų valdymo principo, grindžiamo ekonomiškumu, efektyvumu ir rezultatyvumu;

2.1.4. teiktų patikimą, aktualią, išsamią ir teisingą informaciją apie savo finansinę ir kitą veiklą.

2.2. Vidaus kontrolė įstaigoje įgyvendinta atsižvelgiant į įstaigos veiklos ypatumus, laikantis vidaus kontrolės principų, apimant vidaus kontrolės elementus, integruojant vidaus kontrolę į įstaigos veiklą ir pagrindinius valdymo procesus (planavimą, atlikimą, stebėseną), nustatant vidaus kontrolės dalyvių pareigas ir atsakomybę, nuolat tobulinant ir keičiant vidaus kontrolę, atsižvelgiant į pokyčius.

III SKYRIUS

VIDAUS KONTROLĖS PRINCIPAI

3.1. Vidaus kontrolė įstaigoje įgyvendinta laikantis šių principų:

3.1.1. tinkamumas – vidaus kontrolė pirmiausia įgyvendinta tose įstaigos veiklos srityse, kuriose susiduriama su didžiausia rizika;

3.1.2. efektyvumas – vidaus kontrolės įgyvendinimo sąnaudos neviršija dėl atliekamos vidaus kontrolės gaunamos naudos;

3.1.3. rezultatyvumas – yra pasiekti vidaus kontrolės tikslai;

3.1.4. optimalumas – vidaus kontrolė yra proporcinga rizikai ir neperteklinė;

3.1.5. dinamiškumas – vidaus kontrolė yra nuolat tobulinama atsižvelgiant į pasikeitusias įstaigos veiklos sąlygas;

3.1.6. nenutrūkstamas funkcionavimas – vidaus kontrolė yra įgyvendinama nuolat.

IV SKYRIUS

VIDAUS KONTROLĖS ELEMENTAI

4.1. Žuvininkystės tarnybos direktorius, siekdamas įstaigos veiklos planavimo dokumentuose numatytų tikslų, įgyvendina vidaus kontrolę, apimančią šiuos elementus ir juos apibūdinančius principus:

4.1.1. Kontrolės aplinka:

4.1.1.1. profesinio elgesio principai ir taisyklės – Žuvininkystės tarnybos direktorius ir darbuotojai laikosi profesinio elgesio principų ir taisyklių, vengia viešųjų ir privačių interesų

konflikto, Tarnybos direktorius formuoja teigiamą darbuotojų požiūrį į vidaus kontrolę. Darbo tvarkos principai yra reglamentuoti 2010 m. spalio 29 d. direktoriaus įsakymu Nr. V1-118 (2019 m. spalio 30 d. Nr. V1-108 redakcija) patvirtintomis Vidaus tvarkos taisyklėmis (toliau – Vidaus tvarkos taisyklės);

4.1.1.2. kompetencija – įstaiga siekia, kad darbuotojai turėtų tinkamą kvalifikaciją, pakankamai patirties ir reikiamų įgūdžių savo funkcijoms atlikti, pareigoms įgyvendinti ir atsakomybei už vidaus kontrolę suprasti. Yra patvirtinti darbuotojų pareigybių aprašymai;

4.1.1.3. valdymo filosofija ir vadovavimo stilius – Žuvininkystės tarnybos direktorius palaiko vidaus kontrolę, nustato politiką, procedūras ir formuoja praktiką, skatinančią ir motyvuojančią darbuotojus siekti geriausių veiklos rezultatų, prižiūri, kaip įgyvendinama vidaus kontrolė;

4.1.1.4. organizacinė struktūra – įstaigoje patvirtinta organizacinė struktūra, kurioje nustatomas pavaldumas ir atskaitingumas, pareigos, vykdant įstaigos veiklą ir įgyvendinant vidaus kontrolę. Žuvininkystės tarnybos organizacinė schema pateikta 3 priede;

4.1.1.5. personalo valdymo politika ir praktika – įstaigoje suformuota tokia personalo politika, kuri skatina pritraukti, ugdyti ir išlaikyti kompetentingus darbuotojus.

4.1.2. Rizikos vertinimas:

4.1.2.1. rizikos veiksnių nustatymas – nustatyti galimi rizikos veiksniai (įskaitant korupcijos riziką), turintys įtakos įstaigos veiklos tikslų siekimui. Taip pat nustatomi ir įvertinami pokyčiai, galintys reikšmingai paveikti vidaus kontrolę įstaigoje (išorės aplinkos (teisinio reguliavimo, ekonominių, fizinių veiksnių) pokyčių vertinimas, įstaigos misijos, organizacinės struktūros ir kitų pokyčių vertinimas). Įstaigos veiklos planavimo dokumentuose aiškiai išskirti įstaigos veiklos tikslai padeda tinkamai nustatyti ir įvertinti su jais susijusius rizikos veiksnius;

4.1.2.2. rizikos veiksnių analizė – įvertintas nustatytų rizikos veiksnių reikšmingumas ir jų pasireiškimo tikimybė bei poveikis veiklai. Atliekant rizikos veiksnių analizę rizikos veiksniai sugrupuoti pagal jų svarbą įstaigos veiklai;

4.1.2.3. toleruojamos rizikos nustatymas – nustatyta toleruojama rizika, kurios valdyti nėra poreikio ar galimybės (gali būti toleruojama nereikšminga rizika, kurios pasireiškimo tikimybė maža, o priemonių rizikai mažinti sąnaudos yra didelės);

4.1.2.4. reagavimo į riziką numatymas – priimti sprendimai dėl reagavimo į reikšmingą riziką, kurios pasireiškimo tikimybė didelė (numatytos priemonės rizikai mažinti iki toleruojamos rizikos). Galimi reagavimo į riziką būdai:

rizikos mažinimas – veiksmai, kuriais siekiama sumažinti rizikos pasireiškimo tikimybę ir (ar) poveikį veiklai iki toleruojamos rizikos. Rizika mažinama nustatant papildomas kontrolės priemones (tobulinant veiklos sričių procesus). Prireikus parengiamas rizikos valdymo planas, numatant jame rizikos mažinimo priemones, jų įgyvendinimo terminus ir atsakingus už priemonių įgyvendinimą darbuotojus;

rizikos perdavimas – rizikos perdavimas trečiosioms šalims (pavyzdžiui, draudžiant ar perkant tam tikras paslaugas);

rizikos toleravimas – rizikos prisiėmimas, kai rizikos pasireiškimo tikimybė ir poveikis veiklai neviršija nustatytos toleruojamos rizikos ir nesiimama jokių veiksmų rizikai mažinti;

rizikos vengimas – įstaigos veiklos (ar jos dalies) nutraukimas, kai rizikos valdymo priemonėmis neįmanoma sumažinti veiklos rizikos iki toleruojamos rizikos;

4.1.2.5. 4 priede pateikta Žuvininkystės tarnybos rizikos vertinimo metodika ir vertinimo ataskaita, kurioje įvardinti pagrindiniai rizikos veiksniai, numatytos rizikos valdymo priemonės.

4.1.3. Kontrolės veikla:

4.1.3.1. kontrolės priemonių parinkimas ir tobulinimas – parenkamos ir tobulinamos riziką iki toleruojamos rizikos mažinančios kontrolės priemonės:

įgaliojimų, leidimų suteikimas – užtikrinama, kad būtų atliekamos tik Žuvininkystės tarnybos direktoriaus nustatytos procedūros;

prieigos kontrolė – sumažinama rizika, kad turtu ir dokumentais naudosis neįgalieji (nepaskirti) asmenys ir kad turtas ir dokumentai bus neapsaugoti nuo neteisėtų veikų. Prieigos kontrolė yra reglamentuojama Vidaus tvarkos taisyklėse;

funkcijų atskyrimas – įstaigos padalinių uždaviniai ir funkcijos priskirti atitinkamoms darbuotojų pareigybėms, kad darbuotojui(-ams) nebūtų pavesta kontroliuoti visų funkcijų (leidimo suteikimo, atlikimo, registravimo ir patikrinimo), siekiant sumažinti klaidų, apgaulių ir kitų neteisėtų veikų riziką. Funkcijų atskyrimas užfiksuotas patvirtintuose pareigybių aprašymuose ir organizacinėje schemoje;

veiklos ir rezultatų peržiūra – periodiškai peržiūrimos veiklos sritys, procesai ir rezultatai, siekiant užtikrinti jų atitiktį įstaigos tikslams ir reikalavimams, vertinama veikla teisėtumo, ekonomiškumo, efektyvumo ir rezultatyvumo požiūriu, palyginami ataskaitinio laikotarpio veiklos rezultatai su planuotais ir (arba) praėjusio ataskaitinio laikotarpio veiklos rezultatais;

---

veiklos priežiūra – prižiūrima įstaigos veikla (užduočių skyrimas, peržiūra ir tvirtinimas), kad kiekvienam darbuotojui būtų aiškiai nustatytos jo pareigos ir atsakomybė, sistemingai prižiūrimas kiekvieno darbuotojo darbas, prireikus periodiškai už jį atsiskaitoma;

4.1.3.2. technologijų naudojimas – parenkama ir tobulinama technologijų veikla (valdymo ir kontrolės mechanizmų, užtikrinančių įstaigos informacinių technologijų sistemų veiklą bei tinkamą nustatytų veiklos priemonių kontrolę, kūrimas, saugos politikos taikymas, informacinių technologijų įsigijimo, priežiūros ir palaikymo procesų kontrolė ir kita veikla). Technologijų naudojimo principai aprašyti Vidaus tvarkos taisyklėse;

4.1.3.3. politikų ir procedūrų taikymas – kontrolės veikla įgyvendinama taikant atitinkamas įstaigos politikas ir procedūras. Vidaus kontrolė reglamentuojama nustatant įstaigos tikslus, organizacinę struktūrą, veiklos sritis ir vidaus kontrolės procedūras (pavyzdžiui, struktūrinėse schemose, politikose, tvarkų aprašuose, taisyklėse ir kituose dokumentuose).

4.1.4. Informavimas ir komunikacija:

4.1.4.1. Įstaigos dokumentų valdymo principai ir atsakingi asmenys reglamentuojami Vidaus tvarkos taisyklėse.

4.1.4.2. Įstaiga yra nustačiusi šias suinteresuotų šalių grupes: savininko teises ir pareigas įgyvendinanti įstaiga (Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija), darbuotojai, partneriai, visuomenė, kontroliuojančios institucijos, prekių ir paslaugų tiekėjai.

4.1.4.3. Informacijos naudojimas – įstaiga gauna, rengia ir naudoja aktualią, išsamią, patikimą ir teisingą informaciją, atitinkančią jai nustatytus reikalavimus ir palaikančią vidaus kontrolės veikimą.

4.1.4.4. Vidaus komunikacija – nenutrūkstamas informacijos perdavimas įstaigoje, apimantis visas įstaigos veiklos sritis ir organizacinę struktūrą. Tiek Žuvininkystės tarnybos direktorius, tiek darbuotojai yra informuoti apie veiklos rezultatus, pokyčius, riziką ir vidaus kontrolės veikimą. Vidaus informacijos vartotojai tarpusavyje keičiasi informacija. Vidaus komunikacija įstaigoje vyksta darbinių posėdžių metu, a keičiamasi žodine informacija.

4.1.4.5. Išorės komunikacija – informacija išorės informacijos vartotojams perduodama ir iš jų informacija gaunama naudojant įstaigoje įdiegtas komunikacijos priemones. Išorės komunikacija vyksta su suinteresuotomis šalimis įvairiomis komunikacijos priemonėmis (el. paštu, telefonu, raštu, įstaigos interneto svetainėje, socialiniuose tinkluose (*Facebook, Instagram*) ir kt.), vadovaujantis kasmet tvirtinamu įstaigos veiklos viešinimo planu, nepažeidžiant įstaigoje galiojančių asmens duomenų tvarkymo taisyklių. Įstaigoje galioja Žuvininkystės tarnybos

direktorius įsakymu patvirtintas Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas. Yra paskirtas duomenų apsaugos pareigūnas.

4.1.5. Stebėseną:

4.1.5.1. nuolatinė stebėseną ir (ar) periodiniai vertinimai – atliekama reguliari įstaigos valdymo ir priežiūros veikla ir (ar) atskiri vertinimai, siekiant nustatyti, ar vidaus kontrolė įstaigoje įgyvendinama pagal Žuvininkystės tarnybos direktoriaus nustatytą vidaus kontrolės politiką ir ar ji atitinka pasikeitusias veiklos sąlygas:

nuolatinė stebėseną – integruota į kasdienę įstaigos veiklą ir atliekama darbuotojams vykdant reguliarią (atitinkamų įstaigos veiklos sričių) valdymo ir priežiūros veiklą bei kitus veiksmus pagal pavestas funkcijas (atliekant savo pareigas);

periodiniai vertinimai – jų apimtį ir dažnumą lemia įstaigos rizikos vertinimas ir nuolatinės stebėsenos rezultatai (nustačius tam tikrus veiklos trūkumus). Jie atliekami vidaus auditorių ir kitų įstaigos audito vykdytojų;

4.1.5.2. Tarnybos direktorius ir kiti sprendimus priimančios darbuotojai informuojami apie trūkumų vertinimą ir pranešimą apie vidaus kontrolės trūkumus įstaigoje, nustatytus nuolatinės stebėsenos ir (ar) periodinių vertinimų metu. Trūkumai fiksuojami laisvos formos užrašuose.

V SKYRIUS FINANSŲ KONTROLĖ

5.1. Finansų valdymas įstaigoje grindžiamas ekonomiškumu, efektyvumu ir rezultatyvumu. Finansų kontrolė įstaigoje atliekama vadovaujantis Žuvininkystės tarnybos direktoriaus 2018 m. birželio 25 d. įsakymu Nr. V1-64 patvirtintomis Finansų kontrolės taisyklėmis (toliau – Finansų kontrolės taisyklės), laikantis tokio nuoseklumo:

- Išankstinė finansų kontrolė;
- Einamoji finansų kontrolė;
- Paskesnė finansų kontrolė.

5.2. Įstaigos apskaitą vykdo Nacionalinis bendrųjų funkcijų centras.

5.3. Išankstinė finansų kontrolė atliekama prieš priimant finansinius sprendimus. Išankstinės kontrolės metu nustatomas ūkinės operacijos tikslingumas ir tai, ar lėšos ūkinei operacijai numatytos sąmatoje. Išankstinę finansų kontrolę atlieka Finansų ir turto valdymo skyriaus

darbuotojai, kurių pareigybės aprašymuose yra nurodyta išankstinės finansų kontrolės atlikimo funkcija.

5.4. Einamoji finansų kontrolė – lėšų naudojimo metu atliekama kontrolė, kurios paskirtis – užtikrinti, kad laiku ir tinkamai būtų vykdomi Žuvininkystės tarnybos sprendimai dėl finansinių išteklių, valstybės turto panaudojimo ir įsipareigojimų tretiesiems asmenims, kad lėšos ir materialinės vertybės būtų naudojamos pagal paskirtį, tinkamai saugomos ir įtraukiamos į apskaitą. Einamąją finansų kontrolę atlieka Nacionalinio bendrųjų funkcijų centro darbuotojas, atsakingas už ūkinės operacijos registravimą apskaitos registruose.

5.5. Paskesnioji finansų kontrolė – kontrolė, panaudojus lėšas po Žuvininkystės tarnybos sprendimų dėl valstybės turto panaudojimo ir įsipareigojimų tretiesiems asmenims vykdymo, kurios metu tikrinama, kaip yra atlikti veiksmai. Jos paskirtis – patikrinti, ar teisėtai ir pagal paskirtį naudojamos materialiosios, nematerialiosios ir finansinės vertybės, ar nebuvo teisės aktų, Tarnybos direktoriaus nurodymų pažeidimų bei piktnaudžiavimų. Paskesnioji finansų kontrolė numato priemones jos metu nustatytiems trūkumams pašalinti. Už paskesniąją finansų kontrolę atsakingas ūkinę operaciją inicijavusio Žuvininkystės tarnybos padalinio vedėjas ir Nacionalinio bendrųjų funkcijų centro darbuotojas, atsakingas už ūkinės operacijos registravimą apskaitos registruose.

5.6. Turto naudojimo kontrolė, mokėjimų kontrolė, reikalavimai apskaitos tvarkymui aprašyti Žuvininkystės tarnybos Finansų kontrolės taisyklėse.

5.7. Viešieji pirkimai vykdomi vadovaujantis LR Viešųjų pirkimų įstatymu.

VI SKYRIUS

VIDAUS KONTROLĖS DALYVIAI

6.1. Įstaigos vidaus kontrolės dalyviai: Žuvininkystės tarnybos direktorius, vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą atliekantys darbuotojai ir vidaus auditoriai. Vidaus kontrolės priežiūrą atliekantys darbuotojai patvirtinti Žuvininkystės tarnybos direktoriaus įsakymu.

6.2. Žuvininkystės tarnybos direktorius, siekdamas veiklos planavimo dokumentuose įstaigai numatytų tikslų, organizuoja vidaus kontrolės kūrimą ir įgyvendinimą įstaigoje:

6.2.1. paskiria vidaus kontrolės politikos rengėją (-us) ir (arba) rengimą koordinuojančius įstaigos darbuotojus;

6.2.2. prižiūri vidaus kontrolės politikos rengimo procesą;

6.2.3. paskiria vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą atliekančius darbuotojus;

6.2.4. užtikrina, kad būtų pašalinti vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą atliekančių darbuotojų, vidaus auditorių ir kitų įstaigos audito vykdytojų nustatyti vidaus kontrolės trūkumai ir jų atsiradimą lemiantys veiksniai;

6.2.5. užtikrina, kad kiekvienais metais būtų atliekama vidaus kontrolės analizė ir vertinimas, atsižvelgiant į vidaus kontrolės stebėsenos rezultatus.

6.3. Vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą atliekantys darbuotojai prižiūri vidaus kontrolės įgyvendinimą įstaigoje ir jos atitiktį Žuvininkystės tarnybos direktoriaus nustatytai vidaus kontrolės politikai, atlikdami nuolatinę stebėseną, apimančią kiekvieną vidaus kontrolės elementą. Jie teikia Žuvininkystės tarnybos direktoriui informaciją apie vidaus kontrolės ir rizikos valdymą, vidaus kontrolės politikos įgyvendinimo trūkumus ir rizikos veiksnius.

6.4. Žuvininkystės tarnybos direktorius prižiūri vidaus kontrolės veikimą įstaigoje ir prireikus siūlo įstaigą kuruojančiam Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos Centralizuoto vidaus audito skyriui atlikti patikrinimą ar inicijuoti tam tikrų įstaigos veiklos sričių auditą. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos Centralizuoto vidaus audito skyrius, atliekantis centralizuoto vidaus audito funkcijas, atlikdamas auditą, tiria ir vertina vidaus kontrolę įstaigoje ir teikia Žuvininkystės tarnybos direktoriui rekomendacijas dėl vidaus kontrolės tobulinimo.

VII SKYRIUS

VIDAUS KONTROLĖS ANALIZĖ IR VERTINIMAS

7.1. Žuvininkystės tarnybos direktorius užtikrina, kad kiekvienais metais, atsižvelgiant į vidaus kontrolės stebėsenos rezultatus, būtų atliekama vidaus kontrolės analizė, apimanti visus vidaus kontrolės elementus, kurios metu būtų įvertinami įstaigos veiklos trūkumai, pokyčiai, atitiktis nustatytiems reikalavimams (ar vidaus kontrolė įgyvendinama pagal Politiką ir ar ji atitinka pasikeitusias veiklos sąlygas), vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą atliekančių darbuotojų pateikta informacija, vidaus ir kitų auditų bei vertinimų rezultatai ir numatomos vidaus kontrolės tobulinimo priemonės. Vidaus kontrolės vertinimas pateikiamas 5 priede.

7.2. Įstaigos vidaus kontrolė vertinama:

7.2.1. labai gerai – jei visa rizika yra nustatyta ir valdoma, vidaus kontrolės trūkumų nerasta;

7.2.2. gerai – jei visa rizika yra nustatyta ir valdoma, bet yra vidaus kontrolės trūkumų, neturinčių neigiamos įtakos įstaigos veiklos rezultatams;

7.2.3. patenkinamai – jei visa rizika yra nustatyta, tačiau dėl netinkamo rizikos valdymo yra vidaus kontrolės trūkumų, kurie gali turėti neigiamos įtakos įstaigos veiklos rezultatams;

7.2.4. silpnai – jei ne visa rizika yra nustatyta, nevykdomas rizikos valdymas ir vidaus kontrolės trūkumai daro neigiamą įtaką įstaigos veiklos rezultatams.

7.3. Atlikus vidaus kontrolės analizę ir vertinimą, Žuvininkystės tarnybos direktorius gali siūlyti vidaus auditoriams atlikti tam tikrų įstaigos veiklos sričių vidaus auditą.

7.4. Įstaigos vidaus įsivertinimui atlikti kiekvienais metais Žuvininkystės tarnybos direktorius įsakymu sudaro darbo grupę.

VIII SKYRIUS

INFORMACIJOS APIE VIDAUS KONTROLĖS ĮGYVENDINIMĄ TEIKIMAS

8.1. Žuvininkystės tarnybos direktorius kiekvienais metais informaciją apie vidaus kontrolės įgyvendinimą Žuvininkystės tarnyboje teikia Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai jos rašytiniu prašymu ir laikydamasis nurodytų informacijos teikimo terminų. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija iki kovo 1 d. Lietuvos Respublikos finansų ministerijai perduoda šią informaciją (6 priedas):

8.1.1. ar įstaigoje nustatyta vidaus kontrolės politika ir ar ji veiksminga;

8.1.2. kaip įstaigoje kuriama ir įgyvendinama vidaus kontrolė, atitinkanti vidaus kontrolės principus ir apimanti visus vidaus kontrolės elementus;

8.1.3. ar atliekama vidaus kontrolės analizė, apimanti visus vidaus kontrolės elementus, įvertinami įstaigos veiklos trūkumai, pokyčiai, atitiktis nustatytiems reikalavimams;

8.1.4. ar pašalinti vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą atliekančių darbuotojų, vidaus auditorių ir kitų įstaigos audito vykdytojų nustatyti vidaus kontrolės trūkumai ir jų atsiradimą lemiantys veiksniai;

8.1.5. įstaigos vidaus kontrolės vertinimą.

IX SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

9.1. Visi už veiklos kontrolę atsakingi asmenys privalo laiku ir kokybiškai atlikti savo kontrolės pareigas, privalo siekti, kad kontrolė įstaigoje būtų veiksminga, t. y. patys privalo vykdyti kontrolę savo konkrečios veiklos aplinkoje ir atsakyti už jos nevykdymą.

9.2. Įstaigos darbuotojai, pastebėję šios Politikos pažeidimus, apie juos privalo informuoti Žuvininkystės tarnybos direktorių.

9.3. Įstaigos darbuotojai turi teisę raštu Žuvininkystės tarnybos direktoriui teikti šios Politikos ir veiklos kontrolės tobulinimo pasiūlymus.

9.4. Žuvininkystės tarnybos direktorius užtikrina, kad būtų pašalinti veiklos kontrolės srityje atsakingų asmenų nustatyti trūkumai ir jų atsiradimą lemiantys veiksniai.

9.5. Šioje Politikoje nurodytų darbuotojų, atliekančių veiklos ir finansų kontrolės procedūras, pagrindinės pareigos ir atsakomybė kontrolės srityje yra aprašomos jų pareigybių aprašymuose.

9.6. Rizikos vertinimo ir Vidaus kontrolės politikos dokumentai peržiūrimi ne rečiau kaip kartą per metus. Peržiūra fiksuojama Dokumentų istorijoje (2 priedas).

X SKYRIUS PRIEDAI

1 priedas. Įstaigos veiklą reglamentuojančių teisės aktų sąrašas.

2 priedas. Dokumentų istorija.

3 priedas. Įstaigos organizacinė schema.

4 priedas. Rizikos vertinimo metodika ir ataskaita.

5 priedas. Vidaus kontrolės vertinimas.

6 priedas. Finansų ministerijai teikiama informacija apie vidaus kontrolės įgyvendinimą.

ISTAIGOS VEIKLĄ REGLAMENTUOJANČIŲ TEISĖS AKTŲ SĄRAŠAS

Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos veiklą reglamentuojantys teisės aktai pateikiami interneto svetainėje <http://www.zuv.lt/index.php?2569926967>:

- Dėl Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos pavadinimo ir nuostatų patvirtinimo;
- Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatai;
- Dėl aukciono būdu ūkio subjektų įsigytų žvejybos kvotų skyrimo Baltijos jūroje;
- Dėl Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 metų veiksmų programos penktojo Sąjungos prioriteto „Prekybos ir perdirbimo skatinimas“ priemonės „Gamybos ir prekybos planai“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo (2015-11-04 Nr. 3D-822);
- Dėl Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 metų veiksmų programos penktojo Sąjungos prioriteto „Prekybos ir perdirbimo skatinimas“ priemonės „Gamybos ir prekybos planai“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo (2015-11-04 Nr. 3D-822);
- Dėl teisės aktų, reglamentuojančių ūkio subjektų priežiūrą ir įtvirtinančių atitinkamų priežiūros sričių reikalavimus, sąrašo patvirtinimo (2013-12-03 Nr. V1-168);
- Dėl Lietuvos Respublikos žvejybos laivų įtraukimo į žvejojančių jūrų vandenyse laivų duomenų sistemą taisyklių patvirtinimo;
- Dėl 2010 metų žuvininkystės kontrolės programos patvirtinimo;
- Dėl Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos struktūros patvirtinimo (2010-03-24 Nr. 3D-260);
- Dėl Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos pavadinimo ir nuostatų patvirtinimo (2010-03-24 Nr. 3D-259);
- Dėl Žuvininkystės departamento prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos, Lietuvos valstybinio žuvivaisos ir žuvininkystės tyrimų centro ir Laukystos žuvų veislyno reorganizavimo sąlygų ir reorganizavimo komisijos sudėties patvirtinimo (2009-11-11 Nr. 3D-864);
- Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. rugsėjo 14 d. įsakymo Nr. 3D-412 „Dėl dalies garantinio užmokesčio ir palūkanų už kreditus, suteiktus su UAB Žemės ūkio paskolų

garantijų fondo garantija, kompensavimo žuvininkystės sektoriui“ pakeitimo (2009-10-30 Nr. 3D-821);

- Dėl projektų, kuriems neskiriama parama pagal Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2007–2013 metų veiksmų programos trečiosios prioritetinės krypties „Bendro intereso priemonės“ priemonės „Kolektyviniai veiksmai“ veiklos sritį „Parama bendro intereso priemonėms“ ir priemonę „Bandomieji projektai“, ketvirtosios prioritetinės krypties „Tvari žuvininkystės regionų plėtra“ priemonę „Techninė parama žuvininkystės regionų studijoms atlikti, žuvininkystės regionų plėtros strategijoms rengti, asmenims rengiantiems žuvininkystės regionų plėtros strategiją, mokyti“ sąrašų patvirtinimo (2009-10-13 Nr. 4D-157);

- Dėl projektų, kuriems skiriama parama pagal Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2007–2013 metų veiksmų programos antrosios prioritetinės krypties „Akvakultūra, žvejyba vidaus vandenyse, žuvininkystės ir akvakultūros produktų perdirbimas ir rinkodara“ priemonės „Akvakultūra“ veiklos sritį „Investicijos į akvakultūros įmones“, trečiosios prioritetinės krypties „Bendro intereso priemonės“ priemonės „Kolektyviniai veiksmai“ veiklos sričių „Žuvininkystės ir akvakultūros produktų naujų rinkų plėtra ir skatinimo kampanijos“ ir „Parama bendro intereso priemonėms“, ketvirtosios prioritetinės krypties „Tvari žuvininkystės regionų plėtra“ priemonę „Techninė parama žuvininkystės regionų studijoms atlikti, žuvininkystės regionų plėtros strategijoms rengti, asmenims rengiantiems žuvininkystės regionų plėtros strategiją, mokyti“, sąrašų patvirtinimo (2009-10-13 Nr. 3D-738);

- Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2009 m. gegužės 15 d. įsakymo Nr. 3D-357 „Dėl Prekybos savos gamybos žemės ūkio ir maisto produktais viešose vietose rekomendacijų aprašo“ pakeitimo (2009-09-17 Nr. 3D-681);

- Dėl žemės ūkio ministro 2004 m. rugpjūčio 19 d. įsakymo Nr. 3D-487 „Dėl pirminio žuvininkystės produktų pardavimo aukciono nuostatų“ pakeitimo (2009-09-09 Nr. 3D-662);

- Dėl paramos gamtos išteklių apsaugai gerinti žuvininkystės tvenkiniuose taisyklių patvirtinimo (2009-08-10 Nr. 3D-584);

- Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2008 m. gegužės 23 d. įsakymo Nr. 3D-299 „Dėl Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2007–2013 metų veiksmų programos antrosios prioritetinės krypties „Akvakultūra, žvejyba vidaus vandenyse, žuvininkystės ir akvakultūros produktų perdirbimas ir rinkodara“ priemonės „Akvakultūra“ veiklos srities „Investicijos į akvakultūros įmones“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo (2009-07-10 Nr. 3D-491);

- Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2009 m. vasario 9 d. įsakymo Nr. 3D-72 „Dėl Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2007–2013 metų veiksmų programos pirmosios prioritetinės krypties „Jūrų žvejybos laivyno pritaikymo priemonės“ priemonės „Socialinio-ekonominio

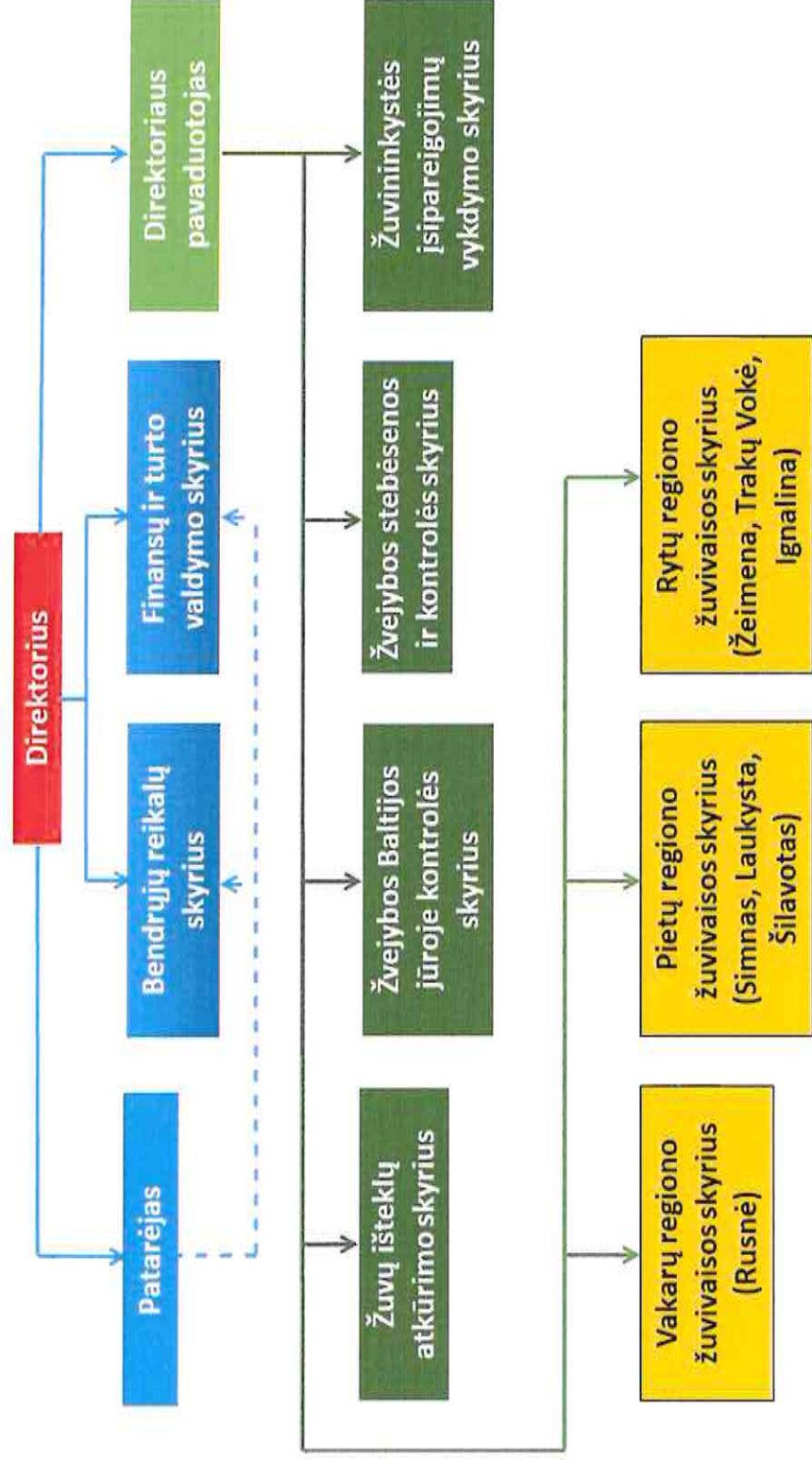

- pobūdžio priemonės“ veiklos srities „Parama jauniems žvejams“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo (2009-07-10 Nr. 3D-490);
- Dėl pasyvosios žvejybos įrankių ženklavimo Lietuvos Respublikos teritoriniuose vandenyse taisyklių patvirtinimo (2009-06-26 Nr. 3D-463);
  - Žemės ūkio ministro 2009-05-27 įsakymas Nr. 3D-374;
  - Dėl Žemės ūkio ministro 2004 m. rugpjūčio 19 d. įsakymo Nr. 3D-487 „Dėl pirminio žuvininkystės produktų pardavimo aukciono nuostatų“ pakeitimo (2009-04-22 Nr. 3D-270);
  - Dėl žvejybos stebėtojų veiklos Lietuvos Respublikos žvejybos laivuose taisyklių patvirtinimo (2009-03-09 Nr. 3D-154);
  - Dėl Žemės ūkio ministro 2003 m. gruodžio 24 d. įsakymo Nr. 3D-554 „Dėl žuvininkystės produktų tarpšakinių organizacijų pripažinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo (2009-02-23 Nr. 3D-120);
  - Dėl Verslinės žvejybos jūrų vandenyse taisyklių patvirtinimo (2009-02-12 Nr. 3D-94);
  - Dėl žemės ūkio ministro 2005 m. sausio 12 d. įsakymo Nr. 3D-20 „Dėl verslinės žvejybos Lietuvos Respublikos teritoriniuose vandenyse Baltijos jūroje ir mažos apimties priekrantės žvejybos specifinių reikalavimų nustatymo“ pakeitimo (2009-02-10 Nr. 3D-83);
  - Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. lapkričio 25 d. nutarimo Nr. 1490 „Dėl Pirminio žuvininkystės produktų pardavimo, supirkimo ir kontrolės taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo (2008-11-19 Nr. 1214);
  - Dėl Žemės ūkio ministro 2006 m. gegužės 11 d. įsakymo Nr. 3D-197 „Dėl Žuvų išteklių naudotojų, žvejojančių Baltijos jūros priekrantėje, žuvininkystės produktų iškrovimo vietų sąrašo patvirtinimo“ pakeitimo (2008-10-08 Nr. 3D-541);
  - Dėl verslo plano finansinei paramai gauti pagal Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2007–2013 metų veiksmų programos priemonės reikalavimų aprašo patvirtinimo (2008-04-15 Nr. 3D-204);
  - Dėl ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos ir Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2007–2013 metų veiksmų programos priemonės, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklių patvirtinimo (2007-03-16 Nr. 3D-117);
  - Lietuvos Respublikos žuvininkystės įstatymo 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 14, 16, 19, 23, 24 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas (2008-01-29 Nr. X-1436).

Žuvininkystės tarnyba prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos

RIZIKOS VERTINIMO METODIKA

Pagrindiniai rizikos valdymo tikslai:

- Padėti įstaigai veiksmingiausiai ir efektyviausiai būdu pasiekti užsibrėžtus tikslus.
- Padėti įstaigos vadovui reaguoti ir sumažinti veiklos pablogėjimo tikimybę, pagerinti įstaigos veiklą, priimti sprendimus dėl galimų veiklos pokyčių ateityje.

Norint pasiekti šiuos tikslus, įstaiga nustato rizikos veiksnius, atlieka rizikos veiksnių analizę, nustato toleruojamą riziką, numato reagavimo į riziką būdus ir priemones, vertina reagavimo į riziką priemonių rezultatyvumą.

KOKYBINIS RIZIKOS VERTINIMAS

Rizika nustatoma pagal du (2) parametrus:

Tikimybė - kokia galimybė, kad žala atsiras.

Tikimybės vertinimas:

Labai tikėtina:	Tikimybė, kad įvykis įvyks, yra didelė
Gana tikėtina:	Tikimybė, kad įvykis įvyks, vertinama kaip pakankamai reali
Tikėtina	Įvykis gali įvykti
Nelabai tikėtina	Įvykis įmanomas, tačiau nelabai tikėtinas
Mažai tikėtina	Nėra numatoma, kad įvykis įvyks

Poveikis - pasekmių, padarytos žalos rimtumas.

Poveikio vertinimas:

Kritinis	Poveikis siejamas su įstaigos veiklos sutrikimais, kurie gali sąlygoti tikslų nepasiekimą, ir bankroto tikimybę.
Reikšmingas	Poveikis siejamas su įstaigos veiklos sutrikimais, kurie gali turėti reikšmingų padarinių jos tikslų pasiekimui.
Vidutinis	Poveikis turi tam tikrą neigiamą poveikį tikslų pasiekimui.
Nežymus	Trumpalaikio pobūdžio ir nesąlygojantis reikšmingo veiklos sutrikimo įvykis.
Nereikšmingas	Poveikis beveik neveikia įstaigos veiklos, būna susijęs su veiklos sutrikimais, kurie neturi pastebimos įtakos teikiamoms paslaugoms ir atliekamų užduočių vykdymui.

Tikimybė

M - maža rizika
 V - vidutinė rizika,
 D - didelė rizika

toleruojamos rizikos.

Toleruojama rizika - tai rizika, kurios valdyti nėra poreikio ar galimybės (gali būti toleruojama nereikšminga rizika, kurios pasireiškimo tikimybė maža, o priemonių rizikai mažinti sąnaudos yra didelės)

	Mažai tikėtina (1 balas)	Nelabai tikėtina (2 balai)	Tikėtina (3 balai)	Gana tikėtina (4 balai)	Labai tikėtina (5 balai)
Nereikšmingas (1 balas)	M	M	M	V	V
Reikšmingas (2 balai)	M	M	V	V	V
Vidutinis (3 balai)	M	V	V	V	D
Reikšmingas (4 balai)	V	V	V	D	D
Kritinis (5 balai)	V	V	D	D	D

REAGAVIMAS Į RIZIKĄ

MAŽA RIZIKA	Esamos rizikos valdymo priemonės yra pakankamos, nereikia imtis papildomų veiksmų. Kartą per metus atliekama rizikos stebėseną.
VIDUTINĖ RIZIKA	Riziką reikia reguliariai stebėti, kas pusę metų atlikti rizikos svarbos dinamikos įvertinimą. Dėti pastangas rizikos sumažinimui iki toleruojamos rizikos. Parengiami prevenciniai veiksmai.
DIDELĖ RIZIKA	Vadovybės sprendimo reikalaujanti rizika. Siekiama sumažinti rizikos pasireiškimo tikimybę ir poveikį iki toleruojamos rizikos. Rizika mažinama nustatant papildomas kontrolės priemones. Parengiamas rizikos valdymo planas.

Vartojami terminai ir sąvokos:

Datos: Nurodomos dokumento parengimo ir peržiūros (atnaujinimo) datos, už parengimą ir peržiūrą atsakingi asmenys.

Veiklos sritys: rizikos valdymas organizuojamas pagal keturias veiklos sritis (strateginių tikslų, veiklos tikslų, atsakomybės tikslų atitikties tikslų įgyvendinimas)

Rizikos veiksniai: aplinkybės, galinčios daryti neigiamą poveikį įstaigos veiklai.

Prevenciniai veiksmai: veiksmai, kurių reikia imtis siekiant užkirsti kelią, sumažinti arba perkelti riziką.

Atsakingi asmenys: Individas atsakingas už tai, kad rizikai užkirsti būtų tinkamai imtasi atsakomųjų priemonių.

Prevencinių veiksmų rezultatyvumas: pritaikytų prevencinių priemonių įvertinimas po tam tikro laiko.

ŽUVININKYSTĖS TARNYBA PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS
VIDAUS KONTROLĖS VERTINIMAS

Eil. Nr.	Vidaus kontrolės elementas	Vertinimas			Pagrindimas
		Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	
1.	<u>Kontrolės aplinka:</u>				
1.1.	<i>Profesinio elgesio principai ir taisyklės</i>				
1.2.	<i>Kompetencija</i>				
1.3.	<i>Valdymo filosofija ir vadovavimo stilius</i>				
1.4.	<i>Organizacinė struktūra</i>				
1.5.	<i>Personalo valdymo politika ir praktika</i>				
2.	<u>Rizikos vertinimas</u>				
3.	<u>Kontrolės veikla</u>				
3.1.	<i>Kontrolės priemonių parinkimas ir tobulinimas</i>				
3.2.	<i>Technologijų naudojimas</i>				
3.3.	<i>Politikų ir procedūrų taikymas</i>				
4.	<u>Informavimas ir komunikacija (informacijos naudojimas, vidaus ir išorės komunikacija)</u>				
5.	<u>Stebėseną</u>				

Bendras vidaus kontrolės vertinimas:

Vertinimo data: Atsakingo asmens pareigos, vardas, pavardė, parašas.

Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos
žemės ūkio ministerijos
vidaus kontrolės politikos
6 priedas

**ŽUVININKYSTĖS TARNYBA PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS
FINANSŲ MINISTERIJAI TEIKIAMA INFORMACIJA APIE VIDAUS KONTROLĖS ĮGYVENDINIMĄ**

Eil. Nr.	Klausimas	Taip/Ne	Pagrindimas
1.	Ar įstaigoje nustatyta vidaus kontrolės politika ir ar ji veiksminga?		
2.	Kaip įstaigoje kuriama ir įgyvendinama vidaus kontrolė, atitinkanti vidaus kontrolės principus (tinkamumo, efektyvumo, rezultatyvumo, optimalumo, dinamiškumo, nenutrūkstamo funkcionavimo) ir apimanti visus vidaus kontrolės elementus (kontrolės aplinką, rizikos vertinimą, kontrolės veiklą, informavimą ir komunikaciją, stebėseną)?		
3.	Ar atliekama vidaus kontrolės analizė, apimanti visus vidaus kontrolės elementus, įvertinami įstaigos veiklos trūkumai, pokyčiai, atitiktis nustatytiems reikalavimams?		
4.	Ar pašalinti vidaus kontrolės įgyvendinimo priežūrą atliekančių darbuotojų, vidaus auditorių ir kitų įstaigos audito vykdytojų nustatyti vidaus kontrolės trūkumai ir jų atsiradimą lemiantys veiksniai?		
5.	Įstaigos vidaus kontrolės vertinimas		PRIDEDAMAS